

КОНФЛІКТОЛОГІЧНА КУЛЬТУРА ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ФАХІВЦІВ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

УДК: 37.013.42

Мелентєва Ірина Борисівна,
*студентка спеціальності 053 «Психологія»,
КВНЗ «Вінницька академія неперервної освіти»*

Актуальність дослідження. В зв'язку із появою нових вимог та викликів, які з'явилися у сфері публічного управління, зокрема, під впливом децентралізації та реформ, що проходять в Україні, відбулось зростання й посилення людського фактору в управлінні. Також це спричинено відходом від традиційних систем вертикального управління та впровадженням нових сучасних систем публічного управління, які базуються на мережевих структурах та безпосередніх зв'язках між суб'єктами різних ланок публічної влади. Саме тому зросла потреба у фахівцях, які не лише мають високий професійний рівень, відповідні знання та навички, а й здатні діяти у конфліктогенному середовищі. Володіння конфліктологічною культурою дозволить кожному суб'єкту публічного управління, зокрема, фахівцям органів місцевого самоврядування, передбачати появу конфліктних ситуацій, прогнозувати можливий хід конфліктного протистояння та поведінку учасників конфлікту, вміти впливати на опонентів і перебіг конфлікту та ефективно розв'язувати його.

Конфліктологічна культура фахівців будь-якої сфери діяльності, в тому числі фахівців органів місцевого самоврядування, є суттєвим показником професіоналізму та важливою складовою професійної культури, а також становить наукову і практичну цінність.

Короткий аналіз останніх досліджень і публікацій з проблеми. Питання професійної культури вивчалось багатьма дослідниками (І. Ісаєвим, В. Гриньовою, Н. Криловою, Д. Маркевич, Г. Соколовою тощо). Окремі аспекти конфліктологічної культури як складової професійної культури досліджувались в роботах Н. Самсоної, О. Щербакової, Н. Підбуцької, Т. Василевської, О. Оболенського, С. Серьогіна та ін. Проте, конфліктологічна культура фахівців органів місцевого самоврядування як комплексна проблема є маловивченою, а

чинники та механізми впливу її рівня на професійну діяльність є недостатньо розкритими.

Мета наукової публікації полягає у викладенні теоретичних положень даної проблеми, аналізі та узагальненні наукових тлумачень поняття конфліктологічної культури фахівців органів місцевого самоврядування, дослідженні цього феномену як важливої складової професійної культури.

Виклад основного матеріалу дослідження. Професійна культура – це інтегративне поняття, що відображає досягнутий у професійній діяльності рівень майстерності, означає творче ставлення до праці, здатність до прийняття рішень та їх оцінки, формується на основі конструктивного поєднання професійної й соціальної компетентності (Кононенко Б.И., 2003). Основними показниками становлення професійної культури фахівців будь-якої галузі є усвідомлення необхідності формування культури спілкування, створення сприятливого соціально-психологічного клімату в колективі, налагодження неконфліктних міжособистісних стосунків.

Турбота про високий рівень культури, спілкування і поведінки, шанобливе ставлення до громадян та їх звернень до органів місцевого самоврядування тощо є основними обов'язками посадових осіб місцевого самоврядування, відповідно до ст.8 Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування». Володіння конфліктологічною культурою сприяє підвищенню професіоналізму фахівців та ефективному виконанню своїх професійних обов'язків.

Конфліктологічна культура фахівців органів місцевого самоврядування є категорією, що має власну структуру і систему. Структурними компонентами конфліктологічної культури є: конфліктологічна грамотність – конфліктологічні знання, уміння та навички; конфліктологічна готовність – професійно важливі якості особистості (мотиваційна готовність, ціннісні орієнтації, критичне мислення, особистісна емоційно-вольова готовність тощо); конфліктологічна компетентність – професійно-особистісна здатність фахівця конструктивно управляти конфліктами; когнітивні, аналітичні, діагностичні, прогностичні, комунікативні, поведінкові, рефлексивні уміння як спосіб діяльності; здатність до емоційної саморегуляції, стресостійкість та особистісний досвід. (Браніцька, Т.Р., 2015).

Висновки. Отже, конфліктологічна культура фахівців органів місцевого самоврядування нами визначена як комплексна багатогранна якість особистості, що включає культуру мислення, поведінки,

комунікації, відображає ефективність професійної конфліктологічної діяльності, ґрунтується на світоглядних та ціннісних позиціях та проявляється в конфліктологічній грамотності, готовності та компетентності до управління конфліктами, є важливим чинником та складовою професійної культури.

Перспективи подальших досліджень полягають у теоретичному обґрунтуванні та емпіричному дослідженні конфліктологічної культури фахівців органів місцевого самоврядування у контексті професійної культури.

Список використаної літератури:

1. Кононенко Б.И., (2003), Большой толковый словарь по культурологии, Москва, АСТ, 511 с.
2. Браніцька Т.Р., (2015), Конфліктологічна культура фахівців соціономічних професій: діагностичний інструментарій, ТОВ «Нілан ЛТД», Вінниця, 152 с.

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СФОРМОВАНOSTI СМИСЛОЖИТТЄВИХ ОРІЄНТАЦІЙ В ЮНАЦЬКОМУ ВІЦІ

УДК 159.922.8

Некивайко Тетяна Андріївна,
*студентка спеціальності 053 «Психологія»,
КВНЗ «Вінницька академія неперервної освіти»*

Актуальність дослідження. Вивчення специфіки сформованості смисложиттєвих орієнтацій у період юнацтва визначається системою життєвих смислів й цінностей юнаків, адже юність вважається сензитивним етапом для становлення осмисленості життя, а формування системи смисложиттєвих орієнтацій є одним з найважливіших аспектів соціалізації людини.

Вивчення психологічних особливостей розвитку смисложиттєвих орієнтацій в юнацькому віці потребує дослідження специфіки сформованості досліджуваного феномену в період юнацтва.

Короткий аналіз останніх досліджень і публікацій з проблеми. Доцільно розглянути праці дослідників проблем юнацького віку (Б. Ананьев, Л. Божович, Н. Бикова, Л. Виготський, О. Гріньова, Х. Дмитренко-Карабин, І. Кон, Г. Крайг, Д. Леонтьєв, Ф. Райс, А. Реан, Д. Фельдштейн та ін.) з метою аналізу загальної характеристики особистості юнацького віку, психофізіологічних й соціальних